

Julia – Logboek

Recording sessions

Zaterdag 16 maart 2013 (13:30 – 17:30)

Recording acoustic guitar en comping. Martin D28, vorige week nieuwe snaren (Martin MSP4050 Custom Light Acoustic Guitar Strings - phosphor bronze. Gauges 011-052). Behringer B2 pro: laag af; nier. Direct-in naar channel 7. Totaal 30 takes.

- Take #1 (13:57): op 25cm van de 19e fret. FireFace ch 7 op +37 (= "12:30"); opname erg zacht, maar het laag klinkt goed, niet bonkig!
- Take #2 (14:05): 17 cm 15-17e fret, +47 (= "14:00"), weinig verschil in volume? Deze instelling vasthouden.
- Take #7 (14:41): 1e complete doorloop.
- Takes #10-14 (15:03 – 15:10): vanaf maat 58 tot eind (#11, #13 valse starts)
- Take #15 (15:12): maat 1 – 50.
- Takes #16-19 (15:15 – 15:22): coda zonder metronoom (hoewel die niet doorlekt).
- Takes #20-25 (15:24 – 15:34): maat 1-50.
- Takes #26-30 (16:46 – 16:59): punch-ins, maten 73-76 en 85-88.

Klinkt redelijk authentiek, vind ik, zelfs zonder EQ. Hoewel de *direct-in* duidelijk niet op volume is, werd het toch niet "roomy" na bouncing en normalisatie. Mooie track. Op het origineel zit denk ik een delay, extreem gepanned, en nog een 2e gitaar in het midden, vrij droog.

Hoe John het piepen van de snaren bij het wisselen van akkoorden zo tot een minimum heeft weten te beperken is echt knap, chapeau! Ik kreeg dat niet voor elkaar, misschien ook omdat het nieuwe snaren waren. Je schijnt het met talkpoeder te kunnen verminderen, maar het zal ook wel speeltechniek zijn. Er staat een hele lange thread op GearslutZ over dit "probleem" (want het hoort wel bij het gitaarspel natuurlijk!). Je schijnt het ook met een soort de-esser te kunnen verminderen maar zeker op een track waar je alleen maar gitaar hebt hoor je dat snel. Oplossingen:

- Speeltechniek: vingers meer optillen als je verschuift; erg lastig, maar helpt wel.
- Snaren-type (coated, flat wound, e.g. Elixir Polyweb, Nanoweb, D'Addario EFT16 Flat Top PB Light Acoustic Guitar Strings).
- Fast Fret string cleaner, Finger Ease spray, dat soort zaken. Zet weinig zoden aan de dijk denk ik.
- Post-hoc, dus met compressie. Kan, maar blijf je altijd horen, en vaak levert het gekunstelde effecten op.
- I love string squeak! As long as it doesn't overpower the sound of the music, it adds character to the sound I think. Ja, gewoon accepteren dat het bij je speelstijl hoort dus!
- String squeak tends to be worse on a steel string than a classical and worst of all on brand new strings (heb ik er dus net op zitten!). Playing in

the strings helps some and varying pressure on finger movements helps some more. I really like the coated strings that are available these days.

18 maart 2013

Editing guitar tracks. De stereokanalen van John's "Julia" gesplitst en apart beluisterd. Vreemd effect. Op links hoor je in de opening lichte gitaar overspraak, en de stem van Lennon. Op rechts gitaar en stem. Daarna valt op links een tweede gitaar in. Waarna dus twee gitaren door elkaar klinken, waardoor een soort flanging effect ontstaat. Maar diezelfde twee gitaren zitten ook rechts! Dat het dezelfde gitaar partijen zijn kun je afleiden uit het feit dat ze op precies dezelfde momenten even op dezelfde wijze asynchroon gaan, bijv. op 0:20. Dat kun je zo niet twee keer opnemen, zelfs niet als je dat oefent, iets waar Lennon zeker niet voor te porren was. Waarschijnlijk hebben ze een delay erop gezet van het ene naar het andere kanaal zodat dat flanging/chorus effect ontstaat. Hoe dit te simuleren?

Die overspraak krijg ik niet voor elkaar, maar ik zou de tweede gitaar mono kunnen opnemen en beide takes rechts pannen, en na eerste couplet (na maat 8) beide gitaren via een send met ~ 20 ms delay naar links automatiseren. In de opening zou je de eerste gitaar nog midden kunnen pannen, dan naar rechts pannen, bovenop de tweede gitaar, en beide met send/delay naar links. Dan moet je er dichtbij zijn. Mijn tokkeltje klinkt niet slecht, alleen het snaar-squeaken is hier en daar vrij heftig, bij Lennon is eigenlijk alleen de overgang B>G6 (bijv maat 14>15, 84>85) enigszins hoorbaar, knap hoor.

21 maart 2013 (20:30 – 22:30)

Recording 2nd guitar.

- takes 1-14 takes (20:49 – 21:51): doorloops
- takes 15-33 (21:56 - 22:10) punch ins.
- Wederom vrij lage recording levels, hoe komt dat toch?

22 maart 2013 (23:00 – 24:00)

Comping 2nd guitar.

23 maart 2013 (12:00 – 16:00)

Recording vocal. Superlux > Pro Audio (gain = 10:00) > Alesis compressor (4:1, output gain +1) > Fireface ch7, gain +35.

- take #1 (12:35): in/out van FireFace beide "+4 dBu".
- take #2 (12:40): in/out van FireFace beide "hi gain".
- take #3 (12:42): in/out van FireFace beide "-10 dBv". Enorme gain-winst! Dit verklaart dus in ieder geval ook mijn probleem van de gitaar opnames. Ik vond het al zo vreemd dat *direct-in* van een groot-membraan microfoon zo'n zacht signaal opleverde. Maar de FireFace staat al geruime tijd op +4 dBu, en het signaal heeft nog steeds ongelofelijk veel *headroom*.
- take #4 (12:43): level-in op -10 dBv, out op "hi gain", lijkt voor het level niks uit te maken t.o.v. take #3.
- Take #5 (12:44): gain van ch7 iets opgedraaid ("13:00"), lijkt ook niet veel te helpen t.o.v. take #3.
- Take #6 (12:47): als take #5, gain nu 15:00. Lijkt niks uit te maken?!

- Take #7 (12:49): als take #6, nu met output gain van Alesis +6 dB. Dat helpt wel, maar niet veel!
- Take #8 (12:50): als take #7; Alesis output gain +10 dB. Ja, dat gaat de goede kant op. Veel meer pushen dan dit lijkt me niet goed.
- Take #9 (12:58): als take #8, nu met de DBX compressor, min of meer vergelijkbaar qua threshold, ratio als Alesis. Output gain +10 dB. Gigantisch signaal! (Feedback in de hoofdtelefoon was al knallend.)
- Take #10 (13:00): als take #9, DBX gain output 0 dB, FireFace ch7 +35 (12:00). Ziet er prima uit qua nivo in de track lane.
- Take #11 (13:03): als take #10, nu met in/out FireFace weer op +4 dBU. Veel lager signaal, maar ik heb de indruk dat het wel beter klinkt.
- Take #12 (13:07): als take #11, nu met DBX output gain op +4 dB. Mooi compromis tussen takes 10 en 11.

Conclusie: Alesis compressor verliest ergens een berg signaal. DBX compressor lijkt dat dus niet te hebben en meer aan te sluiten bij 'studio standaard' (aangezien +4 dBU daar de standaard is).

Recording vocal1:

- Takes #13-15 (13:17-13:26): B-1x.
- Take #17 (13:31): doorloop maat 21-68.
- Takes #18 - 22 (14:11 - 14:16): B 2x
- Takes #23 - 26 (14:20 - 14:26): Bridge
- Takes #27-29 (14:28 - 14:29): D.S.1
- Takes #30-31 (14:32 - 14:34): coda 1
- Takes #32-35 (14:40 - 14:43): D.S.2-coda 2.
- Takes #36 - 37 (16:01): punch-ins op B-2x.

Vocal2: Takes #1- 21 (14:49 - 15:22)

- Takes #1-2: maat 7
- Takes #3-6: maat B 1x
- Takes #7-8: maat 30-34, B 1x
- Takes #9-13: bridge
- Takes #14 - 15: maat 48
- Takes #16-17: maat 54-57
- Takes #18-21: coda 1

Vocal3: Takes #1 - 30 (15:28 - 15:54).

- Takes #1-2: doorloop D.S.2 - coda 2.
- Takes #3-18 (15:31 - 15:46): punch-ins op take 1; takes 3,5,6,7,10,13 valse starts.
- Takes #19-25 (15:50): maat 10, B 1x
- Takes #26-30: maat 18-21, B 1x

24 maart 2013 (17:00 - 20:00).

Recording correcties vocal1. De handleidingen gelezen van enkele apparaten, en daarin las ik dat de compressors, zowel de Alesis als de DBX een output switch hebben voor ... ja ja, +4 dBU of -10 dBV!! En inderdaad, de Alesis stond nog op -

10 dBV uit de Korg-tijd. Omgezet naar +4 dBu, en hiermee opnieuw opname vocal recording gedaan. Betekent ook dat take #3 goed gegaan is, met Alesis en FF op -10 dBV.

- Take #38 (17:30) is dus als take #8 (maar nu met Alesis op +4 dBu, output gain op +8 dB, en ch7 gain op "1200"). Qua volume iets harder dan take #8, maar wel anders van klankkleur, minder helder.
- Daarna take #39 (17:53) gedaan, met output gain op +10 dB, en ch7 gain op "15:00". Vrijwel geen verschil. Ik begin me af te vragen of ch7 gain setting überhaupt nog wel wat doet op deze manier?! Nee dus!
- Take #40 (18:09) als take #39, nu met de ch7 gain op 0. Idem als take #39!! Hier moet je het signaal dus echt op line-level regelen met de output gain van de compressor! Net zoals je de output van de PR8E met de output gains regelt.
- Volgens de Fireface handleiding is de switch die je kunt maken in RME settings eigenlijk alleen voor de "rear line inputs 1-8", en de "line outputs 1-8". Het betreft hier dan een switch in reference level. Level-in "lo gain" is dan hetzelfde als level-out "hi gain", hoewel dat niet op het frontje van de FireFace staat. De *headroom* hiervan is het hoogst (15 dB), daarna volgt die van -10 dBV (12 dB), en die van +4 dBu (9 dB). Waarom dat laatste dan toch industrie standaard is begrijp ik dan weer niet, laat staan welke setting 'het gevoeligst' is.
- Take #41 (19:36): Met SM58 direct-in naar ch8, gain 15:00. Level in op -10 dBV.
- Take #42 (19:39): als take #41, met level in op +4 dBu. Geen groot verschil.

24 maart 2013 (21:50 – 23:15)

Comping Vocal1, Auto-tune, bounce-in-place.

25 maart 2013 (23:00 – 24:00)

Comping vocal2, Auto-tune, bounce_in_place.

In de zomer vooral gewerkt aan de *live* sessies van *The Hoogvliet Zinkopeters*; in September – Oktober weer veel last van Ménière aanvallen. Stuk dover geworden op rechts, lange tijd geen fut om iets aan muziek te doen.

Mixing sessions

12 mei 2014 (21:30 – 22:15)

De kanalen opnieuw gearrangeerd, ditmaal de beide gitaar tracks naar een "guitar"-bus gestuurd, en de drie vocal tracks naar een "vocals"-bus. Hierop compressors gezet, dat werkt echt veel beter dan aparte compressors op elk van de tracks. Volgens mij standaard in elke studio, het heeft mij gewoon een paar jaar gekost om daar achter te komen!

Vraag is wel of we met deze opnames verder moeten, want inmiddels hebben we de *Channel One*, en die zou veel van bovenstaande problemen wel eens feilloos kunnen oplossen. Dat zou dan de 4^e poging zijn dit nummer een keer goed te krijgen!

De gitaar opnames uiteindelijk toch iets anders gemixt als ik van plan was (zie 18 maart 2013). De eerste gitaar opname heb ik vrij droog gehouden, en het laag mooi ingeregeld. Deze pannen we precies in het midden. Daarna valt op 0:16 de tweede gitaar in. Deze staat hard rechts gepand, en stuurt naar een *sample delay* (2558 samples) die juist weer hard links gepand staat. Of dit authentiek is betwijfel ik, maar het typerende flanging effect is heel aardig.

Op de eerste gitaar heb ik – ik vermoed per abuis, ben hier al veel te lang mee bezig! – twee EQ-filters staan. De eerste heet “acoustic guitar improve 01” (met laag-af vanaf 50 Hz, cuts rond de 220 en 2000 Hz, en lichte shelving hoog-af vanaf 8000 Hz), de tweede heet “make darker”. Of dat gebruikelijk is weet ik niet, maar dat donkere voegt wel degelijk iets toe. Met een de-esser geprobeerd het snaar-piepen terug te dringen en dat lijkt vrij aardig te lukken zonder het geluid hoorbaar aan te tasten. Het gitaar-1 kanaal stuurt heel lichtjes naar een pre-set reverb genaamd “1.4s nice room”.

De tweede gitaar heeft iets minder bewerking; alleen een simpel hipass filter vanaf 100 Hz, gevolgd door de “make darker” EQ die ook op gitaar 1 stond. (Wellicht was het dus handiger geweest deze EQ alleen op de gitaar-bus te zetten, dat zou theoretisch hetzelfde moeten hebben opgeleverd.) Verder op het delay kanaal van deze gitaar een EQ pre-set gezet “Phone Filter Wide Band”, om het gitaartje dunner en “als door een telefoon” te laten klinken. Waarom weet ik niet, maar ik heb het gevoel dat dit het origineel aardig benadert. Op deze manier voorkom je dat er teveel in het middengebied komt te zitten van wat in feite dan al drie gitaren zijn, want dit filter laat in feite alleen het gebied 600 Hz – 5 kHz door. Anders wordt het heel snel bonkig en modderig in dat gebied.

Met de vocalen vrij weinig gedaan. Alleen een high-pass filter op de aparte kanalen, en op de vocals-bus een compressor en een de-esser. Deze bust stuurt dan weer naar een kanaal met een reverb erop, een preset genaamd “0.7s short clear vocals”.

22 september 2014 (22:00-23:00), Leuven

Weer een lange pauze door Ménière, zware aanval op 1 augustus, maar de gehoorachteruitgang is dit keer maar 5 dB, wat binnen de meetnauwkeurig geen achteruitgang is. Ja, ja, die dokters weten het leuk te brengen.

De laatste hand gelegd aan automatisering van de vocal tracks, op mijn hotelkamer in Leuven; omdat er telkens frasen zijn waarin er twee stemmen unisono klinken moet hier de panning van de drie kanalen op worden aangepast (-12/+12), zodat de solostem gedeelten, die telkens van een andere vocal take afkomstig zijn, in het midden blijven uitkomen. Verder ook de volumina in de mix aangepast. Op de hoofdtelefoon klinkt het aardig, hoewel mijn rechteroor de reverb en het transparante hoog niet meer kan horen. Aparte reverb voor de gitaren en de vocals ingesteld, dat werkt eigenlijk veel handiger dan alles door dezelfde bus. Nog wel afregelen op de monitoren.

Mastering

16 november 2014 (16:30 – 18:30; 21:30 – 22:00)

Na lang aarzelen met welk hoortoestelletje ik nou eigenlijk het best dit soort dingen kan doen, vandaag de knoop maar eens doorgehakt. Gewoon beginnen,

het wordt toch nooit meer wat het was, dus niet zeuren. In de eerste sessie de kale 24-bits mix gemaakt, ongemasterd (Julia 24UM). Toch nog wat geschoven aan de balans tussen de twee gitaren (iets meer droog van gitaar 1 t.o.v. het *phasing* effect van gitaar 2). Het laag op de stereo-bus is geen probleem, er is nauwelijks activiteit onder de 60 Hz. De gitaar (het meeste bas is van gitaar 1 afkomstig) klinkt niet bonkig of 'boomy'.

In de tweede sessie een mix gemaakt voor op het web, als mp3. Gebruik gemaakt van de 'master pop' preset in het mastering stereo-out kanaal. Hierin zit een *direction mixer* waardoor het stereobeeld nog breder wordt. Dat is even wennen, maar geeft wel een mooi gespreid geluidsbeeld, dat ik zelfs met mijn dove rechteroor met hoortoestel nog aardig kan oppikken. Het effect is ook heel duidelijk zichtbaar in de correlatie meter; die opent in de eerste maten op +1, en zodra de tweede gitaar invalt zakt-ie terug naar +0.5. Verder zit hierin een "Final Mix - Pop" EQ preset (niets aan veranderd), een "Final Pop Compressor" (multipress, niets aan veranderd) en een Adaptive Limiter als laatste stap. Hiervan de input scale op +1.2 dB gezet (kon makkelijk dacht ik, want ik had nog zeker 1.1 dB headroom op de kale eindmix), en de gain op +6 dB.